

Kjak

Bjørn Kalsø
løgtingsmaður

Løtan at avtaka Uttan-ríkisráðið

Í rúma tíð hevur ófriður valdað í Uttanríkisráðnum. Tveir landsstýrismenn eru eftir stuttari tíð rýmdir. Tann fyrri smeyg sær út gjøgnum eitt lyklarhol í kjalarvørrinum á einari íspunnari lásagølu

Hin slapp sær burtur umvegis politiskt “stunt-nummar”, sum flokkur hansara hevði sett upp, men sum eingin uttan-fyristandandi skilti.

Ivaleyست rýmdu bæði Høgni og Jørgen, tí hvørgin teirra megnaði at vinna Uttanríkisráðnum sjálvsagdan pall, í teirri politiski skipanini, undir verandi ríkisrættarligu støðu. Teir komu í rasshaft av sínum egna barni og vóru noyddir at fara.

Sjálvur mælti eg frá at seta aðalstjóra í Uttanríkisráðnum, tá tað varð gjørt. Ikki minst tí, at ætlanin í rúma tíð hevur verið at lækka talið av aðalráðum úr 9 í 6, fyri at fremja rationaliseringar í almennu fyrisitingini.

Nú Uttanríkisráðið aftur er endað í føvninginum á løgmanni, aftaná at landsstýrismenninir hava stungið í sekkin, eri eg sannførdur um, at rætta løtan er komin at avtaka ráðið. Uttanríkis-tænastan eigur síðan at verða skipað sum deild undir Lønarskrivstovuni, soleiðis sum støðan var áðrenn Javn-aðarflokkurin, Miðflokk-

urin og Tjóðveldi (CHE) stovnaðu ráðið í 2008.

Brúk er fyri hvørjari krónu nú Landskassin í fleiri ár hevur havt hall. Týðandi vælferðar-tænastur eru undir hørðum trýsti, samstundis sum skattir og avgjöld eru millum heimsins hægstu.

Ein samanrenning millum Løgmansfyrisitingina og Uttanríkisráðið bjargar neyvan samlaða landshúsarhaldinum. Men tað hevði spart Landskassanum nakrar kærkomnar krónur, uttan at tað yvirhøvur hevði verið neyðugt at niðurráðfest partin av uttanríkis-tænastuni, sum er neyðugur at hava.

Løgmaður eigur at bera skjótt at. Hann situr í løtuni við buktini og báðum endunum.

Skal at enda undir-strika, at greinin á ongan hátt er ætlað, sum kritikkur av starvsfólki og leiðslu í ráðnum.

Richard Danielsen

Hugleiðingar úr Ápostlasøguni

Sætti partur

Tá ið nú tal lærisveinana vaks, byrjaði knarr millum tey um, at summar einkjur fingi minni enn aðrar við ta dagligu útbýtingina. Her síggja vit, at ongin av okkum, er fullkomin, øll gera vit feilir og koma at gera tað so leingi, vit eru her. Tann fyrsta samkoman er einki undantak, eisini tey vóru vanlig menniskju, og hóast at orð Guds virkaði so kraftiga ímillum teirra, sum vit hava sæð, so gjørdur tey feilir. Vit síggja hetta allastaðni. Ábraham, ísakur og Jákup, ættarfedrarnir, gjørdur feilir, Móses, Dávid og aðrir

kundu verið nevndir eisini, sum gjørdur mistøk, ja fullu ógvuliga djúpt í synd.

Men hesum við útbýtingini fingi teir skil á, nakrir menn vóru settir, sum skuldu fáa skil á hesum. Í samband við hetta er ein lærdómur, sum vit gera gott í at hava í huga. Legg til merkis at ápostlarnir vilja ikki taka hesa uppgávu sjálvir, men siga:

“Men vit skulu trúliga halda á í bønini og tænastu orðsins.”

Eg trúgvi, at hetta skal læra okkum, hvussu týðning-armikið tað er, at tað eru nakrir, í heilt halga seg til hetta at liva Harranum nær, biðja, granska orðið og so vera førir fyri at læra onnur.

Gunvá við Keldu

Forkvinna í KSF og borgarstjóri í Klaksvík

Man Zakarias Wang skemta

Á Vágaportalinum 12. august 2011 skrivar Zakarias Wang eina grein, sum ikki kann takast fyri annað enn skemt á høgum støði, har hann førir fram, at kommunurnar stórt sæð bert eru til ampa fyri okkara samfelag, og tí eiga at verða avtiknar,

Sum kunnugt er Zakarias Wang ein av okkara fremstu søgumonnum, ið sum oftast kemur við áhugaverdum sjón-armiðum. Tíverri er megin-parturin av hesari greinini dømi um, at sjálvt tey bestu kunnu taka púrasta feil.

Ótrúligir pástandir

Pástandir hansara eru: *at kommunustýrslimir hava mestsum einki at siga, *at avgerðirnar verða tiknar av embætisfólki, *at kommunu-skatturin fer upp, uttan at meir fæst burturúr, og *at heildarskatturin veksur, tá fleiri myndugleikar skulu áleggja hann.

Við hesum kemur Zakarias skjótt og elegant til ta niðurstøðu, at “tað er helst best fyri alt samfelag okkara

at sleppa av við tað dýrkandi almenna millumliðið, sum kommunurnar eru”.

Sjáldan er nakar við so fáum grundgevingum komin so skjótt til eina so kollveltandi niðurstøðu. Hyggja vit so nærri at grundgeving-unum, verður enn verri, tí tær eru heilt burturvið.

Politikarar eru valdir at stýra

At pástanda, at kommunu-stýrslimir mestsum einki hava at siga, og at embætis-fólkini stýra kommununum, er rættiliga áhugavert.

Fyri ein og hvønn politik-ara, sum verður valdur inn í eitt kommunustýri, er tað ein avbjóðing at taka ábyrgd fyri sínum heimildum sum fólkavaldur.

Tað eru bert veikir politik-arar, sum skylda uppá, at tað eru embætisfólkini, sum ráða. Tí mugu vit hava politikarar, sum tora at taka ábyrgd og avgerðir. Hinvegin kunnu veikir politikarar als ikki brúkast sum grundarlag fyri at avtaka kommunurnar.

Kommunurnar skapa framburð

Tey, sum kenna almenna húsarhaldið, vita, at komm-unurnar eru munandi dugna-ligari enn landið til at taka sær av teimum borgaravendu tænastrunum og at fáa nógv burtur úr teimum krónum, sum koma inn í skatti.

Dømini um hetta eru fleiri. Eitt nú tá ið kommunurnar yvirtóku fulla ábyrgd av barnaansingini, og tá ið tær yvirtóku meginpartin av barnaverndarøkinum.

Eisini eru mong dømi um, hvussu tann kommunali myndugleikin – í góðum sam-starvi við vinnuligar aktørar í lokalsamfelagnum – hava skapt og skapa framburð og vinnulig framstig, sum alt okkara samfelag byggir á og nýtir gott av.

Tað er tí púra burturvið at pástanda, at vit einki fáa burt-urúr kommunuskattinum.

Uttan kommunur einki land

Eg havi fleiri ferðir áður ávarað ímóti at avtaka Føroy-

vanligu skyldur ein hevur, skuldi verið soleiðis, at man legði allan dent á at gjørt hetta, og ikki lati seg lokkað til alt møguligt annað, sum so fer við allari tíðini. Samkomu Guds tørvar slíkar menn.

Ein av monnunum sum vóru valdir til at standa fyri tí dagligu útbýtingini, var Stefanus. Hann var fullur av Heilaga Andanum og gjørdi stór tekin og undur millum fólkið. Hann varð falskt áklaðaður, og eftir at hava hildið verjurøðu, varð hann steinaður, og varð soleiðis fyrsta blóvitnið í samkomuni. Og nú brast hørð forfylging á. Hesum byrjar kap. átta við.

Framhald

ar sum land við at taka burtur teir grundarsteinar, sum hava bygt, byggja og mynda landið.

Millum hesar grundar-steinar vóru valdømini, sum sentraliserandi kreftirnar her á landi megnaðu at av-taka. Hetta var ómetaliga stórus missur fyri samfelag okkara, ið vit longu nú síggja óhepnar fylgjur av.

Ein annar týðandi grund-arsteinur í samfelagsbygnaði okkara eru kommunurnar. Eg fari enn staðiligari at mót-mæla øllum álopum á komm-unurnar, tað kann prógvast, at tær eru ein týðandi partur av merginum í samfelag okkara.

Zakarias Wang kann ikki annað enn skemta í hesum lesarabrævi.

Latið okkum heldur halda fram at menna komm-unurnar til at átaka sær tær borgaravendu uppgávur-nar, samstundis sum lands-myndugleikin røkir sína uppgávu sum lóggávvald og eftirlit.

Tað er best gongda leiðin.